

แนวทางการแก้ไขปัญหาการเข้าใช้พื้นที่ “ถนนคนเดินเขมรราชู” ภายใต้การกำกับดูแลของ เทศบาลตำบลเขมรราชู อำเภอเขมรราชู จังหวัดอุบลราชธานี

บุษบาบุญ โอบอ้อม ภูริพัฒน์ ลิ้มจิตรกร รุ่งศิริกานต์ ฝ่ายดี
กัญญาพร นาหนองตูม ชีพชนก พงษ์พยุหะ และกิตติพงษ์ เพียรพิทักษ์
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

*Corresponding author: kittipong.p@ubu.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เริ่มต้นจากการทบทวนสถานการณ์และปัญหาการเข้าใช้พื้นที่ถนนคนเดินเขมรราชู ประกอบกับการทำความเข้าใจถึงบทบาทของเทศบาลที่มีภารกิจในการสนับสนุนเศรษฐกิจท้องถิ่นและการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม ซึ่งมีความท้าทายต่อการปรับตัวให้เข้ากับความต้องการร่วมสมัย โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพในการสัมภาษณ์กับผู้บริหาร ผู้นำสายสินค้าและนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมกิจกรรมในพื้นที่ จำนวน 25 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนาตามข้อเท็จจริงเชิงตรรกะ ผลการวิจัยพบว่า แม้ตลาดถนนคนเดินเขมรราชูจะประสบความสำเร็จในการส่งเสริมวัฒนธรรมและเศรษฐกิจท้องถิ่น ดังที่เห็นได้จากกระบวนการส่งต่อองค์ความรู้ทางภูมิปัญญาจากรุ่นหนึ่งสู่รุ่นหนึ่ง แต่ยังมีช่องว่างในการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่จำเป็นต้องพิจารณาถึงบทบาทของเทศบาล โดยมุ่งเน้นถึงการดึงศักยภาพของคนในชุมชนออกมาเพื่อจัดการกับปัญหาที่มีอยู่ในพื้นที่ร่วมกัน ทั้งนี้ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย คือ ภาครัฐควรสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีกรอบในการจัดการพื้นที่สาธารณะเพื่อนำไปสู่แนวทางการปฏิบัติที่ยั่งยืน ส่วนข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ คือ เทศบาลตำบลเขมรราชูควรเพิ่มกระบวนการมีส่วนร่วมสาธารณะผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนมีความรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของพื้นที่ร่วมกัน ตลอดจนมีการเปิดตัวโครงการระยะยั่งยืนเพื่อลดปริมาณขยะจากการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาให้กับพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

คำสำคัญ : 1. การจัดการพื้นที่สาธารณะ 2. การมีส่วนร่วมของชุมชน 3. การจัดการของเสีย
4. การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม 5. แพลตฟอร์มการมีส่วนร่วมทางดิจิทัล 6. ถนนคนเดินเขมรราชู

**Approaches to resolving space utilization issues at the “Khemarat Walking Street”
under the Governance of the Khemarat Subdistrict Municipal Authority,
Khemarat District, Ubon Ratchathani Province**

Busababan Aopaom, Poolipat Limchittakorn, Rungsirikan Faidee, Kanyaporn Nanongtoom,
Cheepchanok Phongphayuha and Kittipong Pearnpitak*

Faculty of Political Science, Ubon Ratchathani University, Ubon Ratchathani 34190, Thailand

**Corresponding author: kittipong.p@ubu.ac.th*

Abstract

This study examined the situation and issues surrounding the utilization of Khemarat Walking Street, exploring the role of municipalities tasked with supporting the local economy and preserving cultural heritage amid challenges in adapting to contemporary needs. Qualitative research methods were employed, involving interviews with executives, product sellers, and tourists engaged in activities in the area, totaling 25 participants. The data were subjected to descriptive analysis grounded in factual evidence. The research findings indicate that while Khemarat Walking Street has succeeded in promoting local culture and economy, as evidenced by the transmission of intellectual knowledge across generations, there are still gaps in public participation that warrant consideration of the role of municipalities. Emphasis was placed on mobilizing community members to collectively address area-specific issues. Regarding policy recommendations, the government should assist local administrative organizations by providing a framework for managing public spaces to ensure sustainable practices. Practically, the Khemarat Subdistrict Municipality should enhance public participation through digital platforms to foster a sense of ownership among residents. Additionally, launching a sustainable waste management project would effectively reduce waste generated from activities in the area. The result of the study will serve as guidelines for addressing problems in other areas in the future.

Keywords: 1. Public space management 2. Community participation 3. Waste management
4. Cultural heritage preservation 5. Digital engagement platforms 6. Khemarat Walking Street

บทนำ

ทิศทางของการพัฒนาประเทศเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญต่อการขับเคลื่อนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้เติบโตอย่างยั่งยืน การขับเคลื่อนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้เติบโตอย่างยั่งยืนต้องได้รับความยินยอมจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทสำคัญต่อการเปิดประตูต้อนรับพลังทางสังคม จากการระดมทรัพยากรและความคาดหวังของประชาชนในพื้นที่ไปพร้อมกัน (Thapa, 2020) สิ่งนี้ถือเป็นการสร้างการรับรู้ที่กว้างออกไป และอาจอยู่นอกเหนืออำนาจการควบคุมทางภูมิศาสตร์ตามกฎหมาย

สำหรับประเทศไทยแนวความคิดเหล่านี้ได้ถูกขยับและเคลื่อนตัวอีกครั้ง เมื่อประชาชนในพื้นที่ได้พยายามค้นหาวิธีการอธิบายบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้ขีดจำกัดทางด้านทรัพยากร และความโดดเด่นเชิงคุณค่าที่มีต่อสังคม โดยเห็นได้จากการแสวงหาแนวร่วมในลักษณะของพหุภาคีที่ไม่ได้จำกัดเฉพาะเครือข่ายในพื้นที่เท่านั้น แต่ยังพยายามมุ่งเน้นถึงการสร้างความร่วมมือกับชุมชนภายนอกซึ่งนำไปสู่ผลกระทบของทิศทางนโยบายภายใต้เงื่อนไขเชิงกลยุทธ์ ความเป็นผู้นำ การประสานงาน และอื่น ๆ (Salvador & Sancho, 2021) ซึ่งประเด็นเหล่านี้ถือเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากความเข้มแข็งของคนในชุมชน

สืบเนื่องจากเหตุผลสำคัญดังกล่าว การเห็นคุณค่าและความโดดเด่นเชิงพื้นที่ได้ถูกหยิบยกขึ้นมาสู่แนวคิดถนนคนเดิน (walking street) โดยมีจุดเริ่มต้นตั้งแต่ พ.ศ. 2540 สมัยของ ดร.พิจิตต รัตตกุล ซึ่งขณะนั้นเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้มีการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากจากชุมชน ประกอบกับการแถลงนโยบายของรัฐบาลไทยรักไทยในช่วงปี พ.ศ. 2544 ที่ได้มีการเสนอโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) โดยมุ่งหวังให้คนในชุมชนได้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายและสร้างรายได้เข้าสู่ชุมชน ซึ่งในปัจจุบันหากพิจารณาถึงจำนวนผู้ผลิตและปริมาณการขายมีเพิ่มขึ้นถึง 94 เปอร์เซ็นต์ และมีศูนย์บริการทางเศรษฐกิจทั้งหมด 878 แห่ง ในระดับอำเภอ (Food and Agriculture Organization of the United Nations, 2022) ด้วยเหตุผลเหล่านี้ทำให้โครงการถนนคนเดินสายวัฒนธรรมถือเป็นทางออกในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจฐานรากที่ได้รับความนิยมไปทั่วทั้งประเทศจนถึงปัจจุบัน

แน่นอนว่าวัตถุประสงค์ของถนนคนเดิน คือ การใช้ประโยชน์จากพื้นที่อย่างคุ้มค่าและยังเป็นการสืบสานวิถีชีวิตของคนในชุมชน ประกอบกับยังเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งการเปิดพื้นที่นี้เป็นการออกแบบชุมชนเมืองที่นำไปสู่ความได้เปรียบ 3 ด้าน ได้แก่ สุขภาพ ความน่าอยู่ และความยั่งยืน (Baobeid, Koc, & Al-Ghamdi, 2021) โดยอาศัยกลไกของถนนคนเดินเป็นพื้นที่สาธารณะเพื่อลดความตึงเครียดของกลุ่มคนและนักท่องเที่ยวที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างเข้มข้นภายใต้สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

ถนนคนเดินเขมราฐ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี เริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2556 เป็นผลสืบเนื่องมาจากนโยบายของรัฐที่พยายามส่งเสริมการท่องเที่ยวภายใต้เอกลักษณ์เฉพาะตัวที่โดดเด่น กล่าวคือ มีความเป็นชุมชนเก่าแก่ริมแม่น้ำโขงที่สามารถสัมผัสกับวิถีชีวิตอันเรียบง่ายและถูกห้อมล้อมไปด้วยเรือนไม้เก่า แต่แฝงไปด้วยคุณค่าที่ลุ่มลึกและยากจะอธิบาย ประกอบกับจุดเด่นอีกอย่างหนึ่งคือ การแสดงศิลปวัฒนธรรมการฟ้อนรำพื้นเมืองที่ช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาในพื้นที่ ซึ่งถือเป็นเสน่ห์อันนุ่มนวลเหมือนได้กลับเข้าสู่อดีตอีกครั้ง ถึงแม้ว่าการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ถนนคนเดินเขมราฐจะเป็นไปอย่างราบรื่นเสมอมา แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันจากการที่คณะผู้วิจัยลงพื้นที่สำรวจจึงได้พบประเด็นที่น่าสนใจว่า มีกลุ่มคนเข้าใช้พื้นที่จัดกิจกรรมโดยไม่ได้รับอนุญาต เช่น กลุ่มนักเรียน กลุ่มคนผู้พิการ ประกอบกับเมื่อลองศึกษาจากงานวิจัยอื่น ๆ ทำให้พบปัญหาทั้งในด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก และความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน (Pradipasena & Khottaphat, 2022)

อย่างไรก็ตาม ปัญหาการเข้าใช้พื้นที่ในเขตถนนคนเดินนั้นสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของเทศบาลตำบลเขมราฐที่จำเป็นต้องยกระดับการบริหารจัดการเพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวเกิดความมั่นใจทั้งในเรื่องของการดำเนินชีวิตและเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มต่อขยายตัวในอนาคต ทั้งนี้ ความเกี่ยวข้องของบริบทเชิงพื้นที่กับประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มที่ควรจะได้รับ ถือเป็นโจทย์สำคัญที่ต้องอาศัยสรรพกำลังจากทุกฝ่ายต้องเข้ามามีส่วนร่วมเรียนรู้ และเข้าใจสภาพปัญหาเพื่อนำไปสู่การแสวงหาทางออกร่วมกันอย่างฉันทามติ

ด้วยเหตุนี้ คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาการเข้าใช้พื้นที่ถนนคนเดินเขมราฐภายใต้การกำกับดูแลของเทศบาลตำบลเขมราฐ อำเภอเขมราฐ จังหวัด

อุปราชธานี โดยเริ่มต้นด้วยการอธิบายสถานการณ์และปัญหาการเข้าใจพื้นที่ของกลุ่มคนที่ไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งถือเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานและการกำกับดูแลของเทศบาลอย่างยิ่ง เมื่อได้ข้อมูลที่สอดคล้องกับประเด็นปัญหาจะนำไปสู่การเสนอแนะข้อมูลเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติเพื่อตอบโจทย์ต่อการแก้ไขปัญหาการเข้าใจพื้นที่ถนนคนเดินเขมราฐในทุกมิติเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสถานการณ์และปัญหาการเข้าใจพื้นที่ถนนคนเดินเขมราฐ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ประกอบกับการทำความเข้าใจถึงบทบาทในการกำกับดูแลของเทศบาลตำบลเขมราฐ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะนำไปสู่การออกแบบข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาภายใต้บริบทของพื้นที่ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเทศบัญญัติและอำนาจในการกำกับดูแลของเทศบาลเพื่อนำมาใช้สำหรับการสร้างกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายสาธารณะ

การพิจารณาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละบริบทของพื้นที่เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายได้อย่างถูกต้องและชัดเจนนั้น จำเป็นต้องทำความเข้าใจถึงอำนาจการตัดสินใจที่เกิดจากเสียงวิพากษ์วิจารณ์ของประชาชน ซึ่งเปรียบเสมือนกับไฟฉายส่องทางที่ช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสร้างเงื่อนไขและกำหนดทิศทางการทำงานให้สอดคล้องกับความต้องการของคนในพื้นที่ได้ (Salawu, 2023) โดยเจตนารมณ์ของการกำหนดกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ นั้น แท้จริงแล้วจำเป็นต้องสอดคล้องกับระบอบประชาธิปไตยภายใต้เงื่อนไขที่มีความเป็นพลวัต พร้อมทั้งยังถือเป็นกระบวนการรับรองและลดความคลุมเครือจากความต้องการของคนในพื้นที่ (Manazir, 2023) นอกจากนี้ ความท้าทายของการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับประเด็นเรื่องการจัดการพื้นที่สาธารณะยังมีการกำกับดูแลที่แตกต่างกัน เช่น ประเทศเม็กซิโกพยายามพึ่งพาภาคเอกชนมากขึ้นหลังจากพบว่าไม่สามารถปฏิเสธความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในพื้นที่ได้ (Vazquez, Madureira, Ostermann, & Pfeffer, 2024) สิ่งนี้ถือเป็นการยืนยันความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากแรงกระตุ้นของคน

ในชุมชนที่นำไปสู่การกำหนดนโยบายสาธารณะ

2. แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ

ทิศทางของการนำนโยบายไปปฏิบัติถือเป็นกระบวนการอย่างเป็นระบบที่สะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จและความล้มเหลวของกิจกรรมที่ได้ดำเนินงานในพื้นที่ โดยมีลักษณะเป็นกลยุทธ์เชิงปฏิบัติเพื่อเอาชนะปัญหาและอุปสรรคที่ต้องเผชิญในแต่ละสถานการณ์ (Khan, 2016) แต่เนื่องด้วยบริบทของการพัฒนาท้องถิ่นได้พยายามยึดโยงความคาดหวังของประชาชนต่อการสร้างความตระหนักที่เพิ่มขึ้น โดยภาครัฐจะต้องให้ความสนใจในการสนับสนุนตั้งแต่โครงสร้างพื้นฐานการบริหาร ความสงบเรียบร้อย รวมถึงด้านเศรษฐกิจที่ต้องติดตามผลในระยะยาว (Hudson, Hunter, & Peckham, 2019) ในบริบทของถนนคนเดินเขมราฐจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ถึงศักยภาพของตัวแสดงร่วมกับข้อจำกัดทางด้านทรัพยากร รวมถึงอำนาจระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งถือเป็นกรอบในการทำงานที่ต้องอาศัยความเข้าใจมากกว่าความขัดแย้ง (Balane, Palafox, Palileo-Villanueva, McKee, & Balabanova, 2020) ดังนั้น กลไกของการนำนโยบายไปปฏิบัติในพื้นที่อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นแหล่งของวัฒนธรรมท้องถิ่นที่หลากหลายจะต้องมุ่งลดความคลุมเครือและสร้างผลกระทบเชิงบวกให้กับพื้นที่ให้ได้มากที่สุด

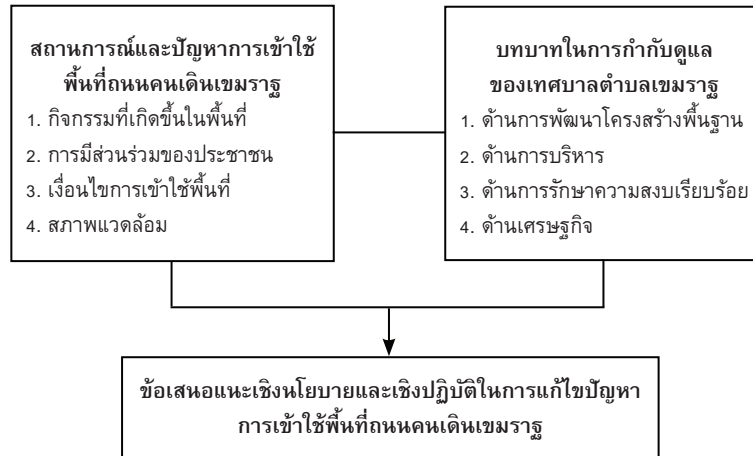
3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการพื้นที่สาธารณะ

การเปลี่ยนแปลงพื้นที่สาธารณะให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์โดยไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างคนในพื้นที่ถือเป็นเรื่องที่มีความท้าทายเป็นอย่างมาก ซึ่งจำเป็นต้องมีการออกแบบและแบ่งสัดส่วนความเป็นเจ้าของพื้นที่อย่างเหมาะสมทั้งในระดับองค์การ ระดับยุทธวิธี และระดับการมีปฏิสัมพันธ์ (Said & Tempels, 2023) ซึ่งแนวโน้มของการเปลี่ยนผ่านในรูปแบบของการจัดการพื้นที่สาธารณะนั้นถือเป็นภาพสะท้อนให้เห็นถึงจุดร่วมของการส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างคนในพื้นที่ ประกอบกับจำเป็นต้องใช้กลยุทธ์ในการวางแผนเพื่อยกระดับการพัฒนาเมืองที่พร้อมต่อการรองรับนักท่องเที่ยวจากต่างพื้นที่ (Fei & Mao, 2020) อย่างไรก็ตาม ถนนคนเดินเขมราฐจะต้องสามารถสนองตอบต่อนวัตกรรมหรือแนวคิดใหม่ที่จะช่วยในการกำกับดูแลพื้นที่ภายใต้การเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายและความคิดริเริ่มของประชาชนในท้องถิ่น (Magalhães & Carmona, 2006) ซึ่งสิ่งนี้จะทำให้เกิดความเชื่อมโยงไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืน

4. ประเด็นเทศบัญญัติและอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลเขมราฐ

กฎข้อบังคับของเทศบาลตำบลเขมราฐเกิดขึ้นจากสภาเทศบาลมีอำนาจในการตราและให้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายโดยสามารถพิจารณาาร่วมกันกับแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2561-2564 ประกอบเอกสารที่เกี่ยวข้องภายใต้ขอบเขตของ

การศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านการบริหาร 3) ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และ 4) ด้านเศรษฐกิจ (Khemarat Subdistrict Municipality, 2021) ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ข้อมูลข้างต้นทั้งหมดเพื่อนำมาใช้ในการสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย สามารถอธิบายได้ว่าการบรรลุดังประสงค์เกี่ยวกับสถานการณ์และปัญหาการเข้าใช้พื้นที่อยู่บนพื้นฐานแนวคิดของ Said and Tempels (2023), Fei and Mao (2020) และ Magalhães and Carmona (2006) ส่วนการศึกษบทบาทในการกำกับดูแลพื้นที่ที่ถูกหยิบยกมาจากเทศบัญญัติและอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลเขมราฐ (Khemarat Subdistrict Municipality, 2021) สำหรับการสร้างข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาการเข้าใช้พื้นที่ถนนคนเดินเขมราฐ จะนำเสนอภายใต้ขอบเขตแนวคิดของ Vazquez et al. (2024), Salawu (2023), Manazir (2023), Balane et al. (2020), Hudson et al. (2019) และ Khan (2016) เพื่อให้ทิศทางของการศึกษาเป็นไปอย่างครอบคลุมทุกประเด็นปัญหาและมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติมากที่สุด

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) เป็นหลักยึดในการอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมเพื่อให้ได้ผลการศึกษาสอดคล้องกับทิศทางการแก้ไขปัญหาการเข้าใช้พื้นที่ถนนคนเดินเขมราฐ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี โดยสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การศึกษาถึงสถานการณ์และปัญหาการเข้าใช้พื้นที่สาธารณะ จำเป็นต้องสัมภาษณ์ผู้ที่มียบทบาทสำคัญต่อการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยคณะผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 25 คน ได้แก่ นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาล หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ แม่ค้าประจำ 5 คน แม่ค้าชาจร 5 คน และนักท่องเที่ยว 10 คน เพื่อให้ได้คำตอบที่ครอบคลุมทุกประเด็นที่ศึกษา

2. เครื่องมือการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจนนำไปสู่การสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย หลังจากนั้นจึงนำประเด็นปัญหามาใช้เป็นกรอบการสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง 4 ตอน ประกอบด้วย 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ 2) สถานการณ์และปัญหาการเข้าใช้พื้นที่ 3) บทบาทในการกำกับดูแลของเทศบาลตำบลเขมราฐ และ 4) แนวทางการแก้ไขปัญหา ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแบบสามเส้า (data triangulation) ทั้งในกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มพ่อค้าแม่ค้า และกลุ่มนักท่องเที่ยว เพื่อให้ผลการศึกษาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยมากที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เริ่มต้นจากการเสาะแสวงหาปัญหาที่มีอยู่ในพื้นที่ถนนคนเดินเขมรราช โดยมุ่งเน้นการหาทางออกร่วมกันภายใต้การกำกับดูแลของเทศบาลตำบลเขมรราช เมื่อได้ประเด็นที่จะนำมาใช้ในการศึกษาแล้ว คณะผู้วิจัยจึงได้ทำการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ จนกระทั่งได้แบบสัมภาษณ์ที่มีคุณภาพตรงตามระเบียบวิธีการวิจัย ต่อจากนั้นจึงได้ประสานงานกับหน่วยงานเพื่อขออนุญาตลงพื้นที่และขอเข้าพบผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อสัมภาษณ์ในประเด็นที่ศึกษา หลังจากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดระเบียบวิเคราะห์และตรวจหาความสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการนำเสนอผลการศึกษาต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่คณะผู้วิจัยลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลและทำการตรวจหาข้อผิดพลาดเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ต่อจากนั้นจึงเริ่มนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาเรียบเรียงเชื่อมโยงและจัดลำดับความสำคัญเพื่อนำมาวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analytics) จากข้อมูลที่ค้นพบและข้อเท็จจริงตามหลักเหตุผล เพื่อให้ได้คำตอบที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้

ผลการวิจัย

การศึกษารวบรวม เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาการใช้พื้นที่ถนนคนเดินเขมรราชภายใต้การกำกับดูแลของเทศบาลตำบลเขมรราช อำเภอเขมรราช จังหวัดอุบลราชธานี ถือเป็นหนึ่งบทบาททดสอบความเข้มแข็งของคนในชุมชนต่อสถานการณ์การเข้าใช้พื้นที่สาธารณะ ซึ่งคณะผู้วิจัยสามารถนำเสนอผลการศึกษาโดยเรียงลำดับตามวัตถุประสงค์การวิจัยและประเด็นที่ศึกษาได้ดังนี้

1. สถานการณ์และปัญหาการใช้พื้นที่ถนนคนเดินเขมรราช

1.1 กิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่

สำหรับการจัดกิจกรรมในพื้นที่ถนนคนเดินเขมรราชนั้นมาจากแนวคิดถนนคนเดินสายวัฒนธรรมสายต่าง ๆ ในประเทศไทย เช่น ถนนคนเดินเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ถนนคนเดินไทลื้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ ถนนคนเดินกาตองต้า จังหวัดลำปาง โดยเป็นการให้ความสำคัญกับการใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่าสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน และยังเป็น การสนับสนุนให้เกิดการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่มคน เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจจากการกระจายรายได้ในพื้นที่และ

นอกพื้นที่จากการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาจับจ่ายใช้สอยภายในจังหวัด

จุดเริ่มต้นของการจัดกิจกรรมอาจกล่าวได้ว่ามีที่มาจากความร่วมมือของกลุ่มอีกเขมรราชและผู้บริหารเทศบาลตำบลเขมรราชที่พยายามผลักดันให้เกิดการอนุรักษ์และพัฒนาบ้านไม่โบราณเก่าที่มีประวัติศาสตร์ให้กลับมาคึกคักอีกครั้ง โดยมีการส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่ได้ออกจากบ้านหันมาทำกิจกรรมทุกวันเสาร์ เวลา 16.00-22.00 น. ที่ช่วยสืบสานวัฒนธรรมและรักษาวิถีชีวิตดั้งเดิมผ่านกิจกรรมการบอกเล่าของผู้เฒ่าผู้แก่ อันได้แก่ การขายสินค้าพื้นบ้าน การทอดผ้า การทำอาหารพื้นบ้าน ประกอบกับการแสดงต่าง ๆ เช่น การแสดงทางศิลปวัฒนธรรม การแสดงชุดพื้นบ้าน รวมถึงการพ่อน้ำที่เกิดขึ้นจากชุมชนจิตอาสาในพื้นที่เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเป็นหลัก

อย่างไรก็ตาม กิจกรรมในพื้นที่ที่มีความเกี่ยวข้องกับช่วงวัยเด็ก วัยกลางคน และวัยเกษียณราชการ รวมถึงการที่มีกลุ่มร้องเล่นเต้นรำที่มีผู้สูงอายุเป็นส่วนมากนั้น ถือเป็นภาพสะท้อนให้เห็นถึงทิศทางการรับรู้ที่ขาดช่วงและยังไม่สามารถหาช่วงวัยอื่น ๆ มาสืบทอดได้ เนื่องจากมีสาเหตุทั้งในเรื่องของเวลาที่ไม่ตรงกัน เรื่องการจัดกิจกรรมตามฤดูกาลที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ส่งผลทำให้รูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้จำเป็นต้องมีความชัดเจนมากขึ้น

1.2 การมีส่วนร่วมของประชาชน

สำหรับการเข้าใช้พื้นที่สาธารณะถนนคนเดินเขมรราชในมุมมองของนักท่องเที่ยวได้สะท้อนให้เห็นว่า สิ่งหนึ่งที่เป็นปัญหาสำคัญเร่งด่วน คือ การบริหารจัดการขยะ ถึงแม้ว่าทางเทศบาลจะมีการติดป้ายประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ทราบอย่างทั่วถึงเรื่องจุดทิ้งขยะและการฝากพ้อคำแม่คำทิ้งได้ แต่อย่างไรก็ตาม พื้นที่สำหรับการรองรับปริมาณขยะในวันที่มีการจัดกิจกรรมยังไม่เพียงพอ โดยปัญหานี้ได้รับกวนบรยากาศในการเดินจับจ่ายใช้สอย และยังถือเป็นปัญหาเรื้อรังที่ทางเทศบาลมีความกังวลต่อการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการใช้พื้นที่

เนื่องจากตลาดถนนคนเดินเขมรราชมีการจัดขึ้นทุกสัปดาห์ ทางเทศบาลจึงขอความร่วมมือจากชุมชนในการรักษาความสะอาด และมีเวลาทิ้งขยะในช่วงหลังกิจกรรมให้เสร็จก่อนตี 2 เพื่อให้ทางเทศบาลสามารถบริหารจัดการขยะได้ ประกอบกับการทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ร่วมกับพ้อคำแม่คำในการลดใช้ถุงดำ ถูพลาสติก เพื่อให้นักท่องเที่ยว

ได้รับรู้ถึงความเป็นเมืองตามแนวคิดการลดขยะให้เป็นศูนย์ (zero waste) โดยตัวอย่างสินค้าที่เกิดจากแนวคิดนี้ คือ แหวนใบมะยมและกล้วยตากแสงแรก ซึ่งเป็นการใช้วัสดุทางธรรมชาติทั้งหมด และมีการผลักดันให้เป็นสินค้า OTOP เพื่อกระตุ้นเครือข่ายการมีส่วนร่วมไปพร้อมกับการกระตุ้นเศรษฐกิจในระยะยาว

นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมในพื้นที่ได้ส่งผลกระทบต่อ การปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนที่อาศัย อยู่ใกล้กับถนนคนเดินและที่ติดกับริมแม่น้ำโขง เนื่องจากมี การดึงเอาวัฒนธรรมทางภูมิปัญญาพื้นบ้านมาใช้ในการ ประกอบอาชีพเพื่อสร้างความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น หากย้อนกลับไปในหน้าที่จะมีการเริ่มรับนักท่องเที่ยวเป็น ครั้งแรกเมื่อวันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2556 ทางเทศบาลได้มีการ ปรีกษาหารือกับคนในชุมชนถึงผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบ สิ่งนี้เป็นเครื่องยืนยันได้ว่าเจตนารมณ์ของทางเทศบาลและ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายมีความเห็นพ้องกันถึงการดำเนิน กิจกรรมต่าง ๆ และการได้รับความร่วมมืออย่างแข็งขัน ส่งผลทำให้ตลาดถนนคนเดินเขมราฐได้รับความนิยมเสมอมา

1.3 เงื่อนไขการเข้าใช้พื้นที่

การเข้าใช้พื้นที่ถนนคนเดินเขมราฐ มีการกำหนดเงื่อนไข ที่สำคัญเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในการเข้าใช้พื้นที่และ การดำเนินกิจกรรม ดังนี้

เงื่อนไขแรก คือ การแสดงกิจกรรมบนถนนคนเดินเขมราฐ ทางเทศบาลมีการตั้งคณะกรรมการทำงานและวางหลักเกณฑ์ ไว้อย่างชัดเจน เช่น กลุ่มที่มีการแสดงเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยน ทางวัฒนธรรมระหว่างพื้นที่จะมีการจัดสรรเวลา และสถานที่ ให้ตามความเหมาะสม แต่ทั้งนี้ต้องประสานงานล่วงหน้า อย่างน้อย 7 วัน เพื่อไม่ให้มีการจัดกิจกรรมที่ทับซ้อนและมี จำนวนคนที่แน่นเกินไป นอกจากนี้การแสดงที่ได้รับความนิยม คือ การรำเชิงอัตลักษณ์พื้นท้องหวายเพื่อให้นักท่องเที่ยว รู้สึกตื่นตาตื่นใจทั้งลีลาและท่าประกอบการรำที่สนุกสนาน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความร่วมมือระหว่างเครือข่ายที่มีอยู่ ในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี

เงื่อนไขที่สอง คือ การจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยทางเทศบาลได้มีการจัดพื้นที่สำหรับการให้บริการ จำหน่ายและนั่งดื่มได้เฉพาะในบริเวณที่กำหนดไว้เท่านั้น ซึ่งถือเป็นเงื่อนไขที่สำคัญต่อการสร้างภาพลักษณ์ให้แก่ ผู้ที่มาท่องเที่ยว แน่นอนว่าสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการดื่ม แอลกอฮอล์แบบเดิน ทางเทศบาลมีมาตรการให้ผู้ประกอบการ ใช้วัตถุทึบแสงห่อหุ้ม หรือใส่กระบอกไม้ไผ่เพื่ออำพราง

นอกจากนี้หากพ่อค้าแม่ค้าที่กระทำความผิดกฎจะมีการเรียกมา ตักเตือน ชื่นชมและห้ามนำสินค้าเข้ามาจำหน่ายเนื่องจาก เป็นพื้นที่สาธารณะจึงจำเป็นต้องรักษาภูมิทัศน์ร่วมกัน

เงื่อนไขที่สาม คือ การจำหน่ายสินค้า OTOP ของ ถนนคนเดินเขมราฐ ทางเทศบาลได้แบ่งพื้นที่ไว้อย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของ 1) สินค้าผ้าประจำถิ่นผ่านการตัดเย็บที่สวยงาม เช่น ผ้าฝ้ายย้อมคราม ผ้าขาวม้า 2) สินค้าประเภทอาหาร เช่น อาหารถิ่น อาหารตามฤดูกาล 3) สินค้าประเภทผลิตภัณฑ์ 4) สินค้าเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ และ 5) สินค้าอื่น ๆ ที่มีในตลาดนัดทั่วไป การแบ่งพื้นที่นี้สะท้อนให้เห็นถึง ความเข้าใจในอัตลักษณ์ของสินค้าที่มีอยู่ในพื้นที่เป็นอย่างดี

1.4 สภาพแวดล้อม

เทศบาลตำบลเขมราฐมีการจัดทำประชาสัมพันธ์และ อธิบายคุณค่าที่มีความเป็นอัตลักษณ์ของตลาดอยู่อย่างต่อเนื่อง โดยยังคงรักษาสภาพแวดล้อมที่มีอยู่เดิมในอดีตให้เป็นมรดก สืบทอดต่อไปสู่รุ่นลูกหลาน ถึงแม้ว่าที่ผ่านมาการประชาสัมพันธ์ ยังไม่ได้รับความสนใจมากเท่าที่ควร แต่พ่อค้าแม่ค้าส่วนหนึ่ง ช่วยเป็นกระบอกเสียงเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างพื้นที่ให้ เข้ามาได้ไม่น้อย พร้อมทั้งเมื่อนักท่องเที่ยวได้มีโอกาสมาแล้ว สิ่งสำคัญ คือ การสร้างความประทับใจและสามารถนำไปบอกต่อ ได้อย่างน่าสนใจ นี่คือนโยบายที่ทางเทศบาลและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คาดหวังไว้

สำหรับเส้นทางของถนนคนเดินเขมราฐนั้น ครอบคลุม พื้นที่ความยาวตามถนนวิเศษฐศิริตั้งแต่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ถึงงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลเขมราฐ รวมระยะทาง 4.5 กิโลเมตร สำหรับการจัดตั้งงบประมาณ เป็นไปตามแผนงานและยุทธศาสตร์ กล่าวคือ มาจากภาค ราชการที่จัดงบประมาณรายจ่ายประจำปีไว้ และงบประมาณ ที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยราชการอื่น รวมถึงภาคเอกชน จากการศึกษาพบว่าพ่อค้าแม่ค้าและนักท่องเที่ยวอยากให้มี การอนุรักษ์วัฒนธรรมไปพร้อมกับการประยุกต์ให้เข้ากับ แนวทางสมัยใหม่ เพื่อตอบโจทย์คนรุ่นใหม่ ขยายตลาด ให้มีพื้นที่มากขึ้น มีร้านค้าเพิ่มขึ้น และขยายวันจัดกิจกรรม

นอกจากนี้ จากสถานการณ์ปัจจุบันที่มีจำนวนนักท่องเที่ยว ลดน้อยลงในบางสัปดาห์ ทางเทศบาลจึงควรเน้นย้ำยุทธศาสตร์ การตลาด กล่าวคือ จะต้องมีการใหม่ ๆ มาให้ชุมชนได้ร่วมคิด ร่วมทำ สร้างบรรยากาศในการกระตุ้นการค้าขายให้สนุกสนาน โดดเด่น และน่าตื่นตาตื่นใจ ผังลึกผ่านภาพลักษณ์ที่ยังคง คุณค่าทางวัฒนธรรม ซึ่งจากที่ได้กล่าวมานี้สะท้อนให้เห็นถึง ช่องว่างของปัญหาและทิศทางการขับเคลื่อนกลไกความร่วมมือ

จากทุกฝ่ายให้หันมาตระหนักในสิ่งที่ทุกคนสามารถร่วมกันสร้าง ร่วมกันแบ่งปัน และร่วมกันเป็นพลังในการแก้ไขปัญหาได้ในทุกมิติ

2. บทบาทในการกำกับดูแลของเทศบาลตำบลเขมราฐ

2.1 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

สืบเนื่องจากหลายปีที่ผ่านมาประชาชนได้รับความเดือดร้อนเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องถนนเส้นที่ผู้คนสัญจรจำนวนมากจึงเกิดการชำรุด ทางเทศบาลได้มีการพัฒนาและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน รวมถึงการบรรเทาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบ แต่เนื่องด้วยงบประมาณที่จำกัดจึงไม่สามารถซ่อมแซมได้ทั้งหมด ดังนั้นการจัดสรรงบประมาณจึงเกิดจากการลำดับความสำคัญ เช่น การปรับปรุงก่อสร้างที่เร่งด่วน การซ่อมแซมถนน การซ่อมแซมระบบน้ำประปา การขยายเขตไฟฟ้า การจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร สิ่งเหล่านี้ได้มีการทำประชาคมเพื่อเสนอปัญหาและความต้องการเข้าสู่แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลเขมราฐสำหรับนำไปจัดทำแผนพัฒนา 4 ปี ในการแก้ไขปัญหาในปีต่อไป

ในส่วนเป้าหมายของเทศบาลเขมราฐได้มีการวางไว้อย่างชัดเจนในการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวในแต่ละช่วงเวลา ตลอดจนยังคงรักษาและอนุรักษ์กิจกรรมเดิมให้คงอยู่ต่อไป ทั้งนี้ ทางเทศบาลได้มีนโยบายการจัดการขยะอย่างเป็นระบบด้วยการสนับสนุน 8 ชุมชน โดยกองสาธารณสุขเป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินโครงการด้านความสะอาดในพื้นที่ นอกจากนี้ทางเทศบาลยังมีการดำเนินโครงการร่วมกับชมรมรักษ์วัฒนธรรมที่มีรูปแบบคณะกรรมการ มีการแต่งตั้งคณะทำงานตลอดระยะเวลาปีงบประมาณ ซึ่งเห็นได้ว่าการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในบริเวณถนนคนเดินทั้งเรื่องเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

สิ่งหนึ่งที่เกี่ยวโยงกับบทบาทของเทศบาลในประเด็นโครงสร้างพื้นฐาน คือ การเพิ่มช่องทางการตลาดในพื้นที่และระบบออนไลน์ให้กับประชาชน มีการส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบของวิสาหกิจ มีการส่งเสริมธุรกิจภาคบริการที่ได้รับรองมาตรฐาน และการสร้างความกินดีอยู่ดีให้กับประชาชน การลดโอกาสการว่างงาน พร้อมทั้งสิ่งที่ตามมาจะส่งผลทำให้เกิดแนวทางการแก้ไขปัญหาทั้งในเรื่องของมลพิษ ด้านเสียง น้ำเสียและขยะ ซึ่งล้วนแล้วแต่เกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการพัฒนาในมิติต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของทางเทศบาลนั้น ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลัก โดยเห็นได้จากการนำปัญหาเข้าร่วมในที่ประชุมทุกครั้ง พร้อมกับมีตัวแทนจากฝั่งภาคประชาชน ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน มาร่วมแลกเปลี่ยนพูดคุยในทุกประเด็นที่เกิดขึ้นในพื้นที่ สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นชุมชนที่เข้มแข็งอย่างไม่มีข้อสงสัย

2.2 ด้านการบริหาร

การบริหารของเทศบาลตำบลเขมราฐถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นเรื่องการใช้พื้นที่สาธารณะ หรือตลาดถนนคนเดินเขมราฐ ประกอบกับทิศทางของภาครัฐที่พยายามสนับสนุนให้มีการกระจายอำนาจไปยังท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและปกครองตนเอง นโยบายนี้ทำให้การบริหารงานของเทศบาลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยใช้กระบวนการการประชาคมหมู่บ้านเป็นหนึ่งในกลยุทธ์หลัก

สำหรับด้านการพัฒนาบุคลากรนั้น เทศบาลได้มีการกำหนดการฝึกอบรมไว้ทุกเดือนอย่างชัดเจน โดยเฉพาะเรื่องการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นต้องทันต่อการเปลี่ยนแปลง รวมถึงการอบรมให้ความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น ความเป็นผู้นำ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า หรือแม้แต่การประยุกต์ใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัยเพื่อให้บุคลากรทุกระดับสามารถนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาพื้นที่

นอกจากนี้ ประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการรับรู้และรับทราบในสิ่งที่เทศบาลดำเนินงานอยู่ได้ โดยมีการจัดให้ตัวแทนภาคประชาชนเข้าไปตรวจสอบในแง่ของความปลอดภัย และมีการประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวางตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งนี่ถือเป็นหนึ่งในความพยายามในการสร้างความไว้วางใจ และการรับรู้ที่ดีจากภาคประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาล ทั้งนี้ การส่งเสริมการบริหารท้องถิ่นเป็นเทคนิคที่สำคัญที่ทางผู้บริหารให้ความสำคัญและใส่ใจเพื่อให้ผลลัพธ์ในการปฏิบัติงานสามารถบรรลุได้ตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้

2.3 ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย

การกำกับดูแลการใช้พื้นที่สาธารณะเป็นหนึ่งในบทบาทสำคัญของเทศบาลตำบลเขมราฐ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี โดยเฉพาะในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และการป้องกันภัยคุกคามต่าง ๆ ต่อสังคม ในช่วงที่ผ่านมาเทศบาลได้ให้ความสำคัญกับการต่อสู้กับการแพร่ระบาด

ของยาเสพติด ซึ่งถือเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับทางเทศบาลได้ดำเนินการทั้งในเชิงรุกและเชิงรับเพื่อป้องกันด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยเฉพาะการส่งเสริมความรู้และการป้องกันการระบาดของยาเสพติดผ่านหลายช่องทาง เช่น การรณรงค์สร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติด การพัฒนาศักยภาพของสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) นับเป็นกลยุทธ์ด้านการป้องกันภัยที่ช่วยเสริมสร้างความตระหนักและความรับผิดชอบในหมู่ประชาชน อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มความสามารถของอาสาสมัครในการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขให้ดีขึ้น เพื่อตอบสนองและช่วยเหลือประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ในส่วนของการควบคุมโรคระบาด เช่น ไวรัสโควิด-19 ที่ผ่านมาทางเทศบาลได้ดำเนินการสร้างจุดแข็งผ่านนโยบายการฉีดวัคซีนป้องกันโรคให้กับผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่อย่างน้อย 2 เข็ม รวมทั้งมอบหมายให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตรวจคัดกรองนักท่องเที่ยวและพ่อค้าแม่ค้า การตรวจคัดกรองนี้ช่วยสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวว่าพื้นที่ดังกล่าวปลอดภัย สำหรับการสร้างความมั่นใจและความปลอดภัยในพื้นที่สาธารณะ ทางเทศบาลได้จัดตั้งจุดคัดกรองซึ่งมีอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนและเจ้าหน้าที่จากสถานีตำรวจภูธรเขมราฐคอยดูแล โดยมีทางเข้าเพียงหนึ่งทางและจุดคัดกรองทั้งหมด 4 จุด ทุกคนที่ต้องการเข้ามาในพื้นที่ถนนคนเดินจะต้องผ่านจุดคัดกรองเหล่านี้ ทั้งหมดเป็นการดำเนินการที่แสดงให้เห็นถึงความจริงจังและความพยายามของเทศบาลในการรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชน

อย่างไรก็ตาม การควบคุมเรื่องยาเสพติดภายในเทศบาลตำบลเขมราฐได้รับการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการดูแลควบคุมจากตำรวจทั้งในและนอกเครื่องแบบ ทำให้ไม่เกิดเหตุการณ์เกี่ยวกับยาเสพติดขึ้นในพื้นที่ ซึ่งการดำเนินการเหล่านี้ไม่เพียงแต่จะเป็นการป้องกันปัญหาการเข้ายาเสพติดในหมู่ประชาชนเท่านั้น แต่ยังช่วยรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่สาธารณะทั้งในบริเวณตลาดถนนคนเดินเขมราฐและในบริเวณอื่นอีกด้วย

2.4 ด้านเศรษฐกิจ

ในสถานการณ์เศรษฐกิจที่ตกต่ำต่อเนื่อง รัฐบาลพยายามหาแนวทางการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ แต่ยังคงพบว่าปัญหาดังกล่าวยังคงอยู่ ส่งผลทำให้ราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ ภาคอุตสาหกรรมต้องลดการผลิตและจำนวนคนงาน

ทำให้ประชาชนจำนวนมากว่างงานและขาดรายได้ในการเลี้ยงดูครอบครัว การตอบสนองต่อสถานการณ์นี้ทางเทศบาลตำบลเขมราฐได้วางเป้าหมายในการส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวของประชาชน โดยสนับสนุนให้ประชาชนดำเนินงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมการประกอบอาชีพด้วยการพัฒนาฝีมือและการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาชาวบ้าน

ในช่วงที่เกิดภาวะวิกฤตในพื้นที่ทั้งทางสังคมและเศรษฐกิจทางเทศบาลได้มีการสนองตอบนโยบายของภาครัฐอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะการส่งเสริมและริเริ่มโครงการชุมชนที่มีบทบาทสำคัญต่อการบรรเทาทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะมีการจ้างแรงงานประมาณ 30 เปอร์เซนต์ในประเทศไทย (Udomkerdmongkol & Chalermphao, 2024) ซึ่งการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในพื้นที่นำไปสู่การสร้างโอกาสให้กับชุมชนโดยการส่งเสริมการทำธุรกิจขนาดย่อม (SMEs) อาทิ การผลิตอาหารแปรรูป ผ้าย้อมคราม และการจัดกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น โฮมสเตย์ การวาดและการนำเที่ยว ประกอบกับผลิตภัณฑ์หรือสินค้าในพื้นที่จะต้องได้มาตรฐาน และมีการจัดหาตลาดกลางร้านค้าชุมชนและศูนย์จำหน่ายสินค้า เพื่อเพิ่มโอกาสในการนำเสนอสินค้าให้กับประชาชนและนักท่องเที่ยว

นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมถนนคนเดินซึ่งเป็นหนึ่งในแผนการที่ทางเทศบาล ชุมชนรักพัฒนาธรรมและการท่องเที่ยวอำเภอเขมราฐได้ร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด เพื่อสร้างแพลตฟอร์มให้กับเกษตรกรและกลุ่มอาชีพนำสินค้ามาจำหน่าย อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว สอดคล้องกับทิศทางการตลาดของภาครัฐกิจ รวมถึงยังเป็นการปรับปรุงและอนุรักษ์กิจกรรมเดิมให้คงอยู่

เมื่อดำเนินการผ่านกลยุทธ์เหล่านี้ เทศบาลตำบลเขมราฐไม่เพียงแต่สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและรายได้ให้กับชุมชน แต่ยังเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวัฒนธรรมและสังคม นำพาชุมชนเข้าสู่อนาคตที่ยั่งยืน การดำเนินงานเช่นนี้แสดงให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของเทศบาลในการกำกับดูแลการเข้าใช้พื้นที่สาธารณะไม่เพียงแต่ในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย แต่ยังรวมถึงการส่งเสริมเศรษฐกิจและการพัฒนาสังคมอีกด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับสถานการณ์และปัญหาการใช้

พื้นที่ถนนคนเดินเขมราฐ และบทบาทในการควบคุมดูแลของเทศบาลเขมราฐนั้น ปรากฏชัดเจกว่ามีส่วนสำคัญต่อการนำไปประยุกต์ใช้อย่างเป็นรูปธรรมในทุกพื้นที่ของประเทศไทย ประกอบกับการวิจัยได้สรุปแนวทางไว้ได้อย่างหลากหลาย โดยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สถานการณ์และปัญหาการใช้พื้นที่ถนนคนเดินเขมราฐ

ถนนคนเดินเขมราฐริเริ่มขึ้นเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในท้องถิ่นและการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม รวมถึงการเผชิญกับความท้าทายที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ในการแก้ไขปัญหา ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงทิศทางการอนุรักษ์ประเพณีทางวัฒนธรรมและการปรับตัวในการเข้าสู่ความเป็นสมัยใหม่ การมีจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมที่ต้องอาศัยแนวทางการปฏิบัติที่ยั่งยืนมาใช้ เพื่อรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ โดยในประเด็นนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ วรณศิกา จันทรตรี และศิวัช ศรีโภคางกุล (Chandratrati & Sripokangkul, 2018) ที่ได้ทำการศึกษารื่อง การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่าสถานการณ์ที่เกิดขึ้นมีผลต่อการสร้างรายได้และนำมาสู่การมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ประกอบกับประชาชนต้องปรับตัวอย่างยืดหยุ่นเพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่ไม่อาจคาดการณ์ได้

แน่นอนว่าผลการศึกษาได้บ่งชี้ถึงการสร้างเงื่อนไขในพื้นที่ เช่น การมีแนวทางที่ชัดเจนสำหรับกิจกรรมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การจัดการพื้นที่สาธารณะเพื่อให้เกิดประสิทธิผล ซึ่งสิ่งนี้ไม่เพียงแต่เพิ่มประสบการณ์การท่องเที่ยวแต่ยังช่วยให้แน่ใจว่าวัฒนธรรมและเศรษฐกิจท้องถิ่นสามารถเติบโตในสภาพแวดล้อมที่เป็นระเบียบเรียบร้อยได้ ซึ่งในประเด็นนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เรืองศักดิ์ แก้วเพชร และชลิศกา วรณจันทร (Kaewphet & Wanjang, 2019) ที่ได้ทำการศึกษารื่อง การจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวในมิติวัฒนธรรมเมืองปลายแดนเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ในด้านสถานที่ได้มีการจัดทำแผนที่และอธิบายเส้นทางแก่นักท่องเที่ยวให้สามารถเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ ได้ โดยมีการจัดประชุมและแถลงเปิดงานการท่องเที่ยว การเปิดชมมรดกวัฒนธรรม และมีการเตรียมความพร้อมต่อยอดถนนสายวัฒนธรรม ซึ่งถือเป็นแนวทางการแก้ปัญหาการใช้พื้นที่ถนนคนเดินเขมราฐเป็นสำคัญ

2. บทบาทในการกำกับดูแลของเทศบาลตำบลเขมราฐ

ความพยายามของเทศบาลตำบลเขมราฐในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ประสิทธิภาพการบริหาร การรักษาความสงบเรียบร้อย และการกระตุ้นเศรษฐกิจเป็นรากฐานของการกำกับดูแลพื้นที่สาธารณะตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการต่อทั้งคนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว โดยมีความพยายามด้านการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความโปร่งใสที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืน โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Sukkasame (2019) ที่ได้ทำการศึกษารื่องกระบวนการออกแบบชุมชนความร่วมมือในการตั้งถิ่นฐานในชนบทและเมืองในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่าในชุมชนพื้นที่เมืองให้ความสนใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการออกแบบที่อยู่อาศัย โดยมีตัวแสดงหลักจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและมีการกระจายอำนาจเพื่อให้ทุกฝ่ายสามารถเข้ามาแก้ไขปัญหา ร่วมกันได้ ประกอบกับมีการประชุมเชิงปฏิบัติการทำให้เกิดกิจกรรมในการกระตุ้นให้ทุกคนในชุมชนเกิดความกระตือรือร้นอย่างเข้มข้น

นอกจากนี้ การมุ่งเน้นไปที่การต่อสู้กับปัญหาอาชญากรรมและการรับรองความปลอดภัยที่ผ่านมา สะท้อนให้เห็นถึงการปรับตัวของเทศบาลผ่านแนวทางเชิงรุกที่มุ่งไปสู่การส่งเสริมทางด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาอาชีพที่เป็นรากฐานของการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยสอดคล้องกับการศึกษาของ Shayan, Mohabbati-Kalejahi, Alavi, and Zahed (2022) ได้ทำการศึกษารื่องเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่นำมาเป็นกรอบความรับผิดชอบต่อสังคม ผลการศึกษาพบว่า การบูรณาการแผนเพื่อพัฒนากลยุทธ์ทำให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้ ซึ่งการนำเสนอแผนงานที่ดีถือเป็นการเตรียมความพร้อมต่อผลลัพธ์เชิงบวกที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่

3. แนวทางการนำผลการศึกษาไปปรับใช้เชิงนโยบาย

การริเริ่มข้อเสนอแนะเชิงนโยบายอยู่บนพื้นฐานของหลักคิดที่เชื่อมโยงจากข้อมูลทั้งในส่วน of สถานการณ์ ปัญหา และบทบาทของเทศบาลตำบลเขมราฐ โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนที่มีอิทธิพลต่อการวางแผน การเลือกกิจกรรม ตลอดจนการประเมินผลเพื่อยืนยันผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ แต่ทั้งนี้แนวโน้มของการเปลี่ยนผ่านทางสังคมสะท้อนให้เห็นถึงการนำเอาเทคโนโลยีต่าง ๆ มาปรับใช้เพื่อให้เกิดเป็นเมืองอัจฉริยะ โดยในประเด็นนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ Chang, Salinas, Gamero,

Schroeder, Canchaya, and Mahanz (2023) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการจัดการโครงสร้างแบบมนุษย์นิยมสำหรับการพัฒนาเมืองอัจฉริยะที่นำไปสู่ความยั่งยืน พบว่าการพัฒนาจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม การปกครอง ประชาชน และเทคโนโลยีที่ต้องผสมผสานร่วมกันกับทิศทางของการพัฒนาพื้นที่ นอกจากนี้ หากพิจารณาในประเด็นของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการยกระดับเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Recchi (2021) ที่ได้ทำการศึกษารื่องการจำหน่ายสินค้าริมถนนนั้น มีความสอดคล้องกับหน่วยงาน ภาวะเศรษฐกิจ และวัฒนธรรมที่มีอยู่ในพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญ โดยสิ่งนี้ถือเป็นแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อสร้างสุขภายในชุมชนและสอดคล้องไปกับการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย กล่าวคือ รัฐบาลควรสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีกรอบในการจัดการพื้นที่สาธารณะ ซึ่งจะต้องครอบคลุมถึงกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด ประกอบกับควรมีแผนงานที่ถูกจัดลำดับไว้อย่างชัดเจนที่มีความแตกต่างกันในแต่ละบริบทของพื้นที่ เพื่อเป็นต้นแบบของการแก้ไขปัญหาทั้งในเรื่องการจัดการขยะ ความปลอดภัยสาธารณะ การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม ทั้งนี้ การกำหนดยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ควรมุ่งเน้นถึงการสร้างองค์ความรู้ใหม่และแนวทางการปฏิบัติ การติดตาม และการประเมินผลที่นำไปสู่ความยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ กล่าวคือ ทางเทศบาลตำบลเขมราฐควรเพิ่มกระบวนการมีส่วนร่วมสาธารณะผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล โดยมีการพัฒนาและปรับใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับเยาวชนและกลุ่มวัยต่าง ๆ ในฐานะพลเมืองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่สาธารณะ แนนอนว่าแพลตฟอร์มนี้มีส่วนช่วยให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนเห็นถึงข้อมูลจากการรายงานปัญหาของคนในพื้นที่ เพื่อนำมาใช้สำหรับการออกแบบแนวทางการแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนั้นของพื้นที่มากที่สุด

นอกจากนี้ อีกหนึ่งประเด็นที่ควรได้รับการเสนอ คือ การเปิดตัวโครงการจัดการขยะอย่างยั่งยืน โดยมีการจัดตั้งโรงงานทำปุ๋ยหมักสำหรับขยะอินทรีย์ การส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการขยะในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การลดหย่อนภาษี

สำหรับพ่อค้าแม่ค้าที่ใช้บรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายได้ทางชีวภาพ การจัดแคมเปญตระหนักรู้เกี่ยวกับการลดขยะและการรีไซเคิล

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาผลกระทบของกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่งถือเป็นการวิจัยในอนาคตเพื่อสำรวจผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นกรณีศึกษาสำหรับการสนับสนุนแนวทางการพัฒนาพื้นที่สาธารณะ

2. การวิเคราะห์รูปแบบการจัดการพื้นที่สาธารณะในสภาพแวดล้อมที่คล้ายกัน โดยเป็นการศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการจัดการพื้นที่สาธารณะจากภูมิภาคต่าง ๆ ในประเทศไทย เพื่อได้ข้อมูลเชิงลึกสำหรับเป็นแนวทางในการคัดค้านวัตกรรมที่มีประโยชน์ต่อทุกพื้นที่

3. การประเมินกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางผังเมือง โดยเป็นการศึกษาประสิทธิผลของกลไกการมีส่วนร่วมด้านการวางผังเมืองและการจัดการพื้นที่สาธารณะ ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาเมืองที่ครอบคลุมและยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากกลุ่มวิจัยศึกษานโยบายและนวัตกรรม คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ประจำปีงบประมาณ 2567

References

- Balane, M. A., Palafox, B., Palileo-Villanueva, L. M., McKee, M., & Balabanova, D. (2020). Enhancing the use of stakeholder analysis for policy implementation research: Towards a novel framing and operationalized measures. *BMJ Global Health*, 5(11): e002661.
- Baobeid, A., Koç, M., & Al-Ghamdi, S. G. (2021). Walkability and its relationships with health, sustainability, and livability: Elements of physical environment and evaluation frameworks. *Frontiers in Built Environment*, 7: 721218.
- Chandratri, Wansika, & Sripokangkul, Siwat. (2018). Cultural tourism in line with local sustainable development: A case study of Khemarat District, Ubon Ratchathani Province (การท่องเที่ยวเชิง

- วัฒนธรรมที่สอดคล้องกับการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
กรณีศึกษา อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี).
RMUTI Journal Humanities and Social Sciences,
5(1): 116-132.
- Chang, C. M., Salinas, G. T., Gamero, T. S.,
Schroeder, S., Canchaya, M. A. V., & Mahanz, S. L.
(2023). An infrastructure management humanistic
approach for smart cities development, evolution,
and sustainability. **Infrastructures**, 8(9): 127.
- Fei, X., & Mao, B. (2020). Study on the strategy of urban
small public space planning based on the concept
of park city-take the old town of Jiangling county in
Jingzhou as an example. **Current Urban Studies**,
8(1): 107-114.
- Food and Agriculture Organization of the United Nations.
(2022). **Regional Knowledge Platform on One
Country One Priority Product (OCOP) in Asia
and the Pacific**. [Online]. Retrieved May 25, 2024
from [https://www.fao.org/family-farming/detail/
en/c/1608145/](https://www.fao.org/family-farming/detail/en/c/1608145/)
- Hudson, B., Hunter, D., & Peckham, S. (2019). Policy
failure and the policy-implementation gap: Can policy
support programs help? **Policy Design and Practice**,
2(1): 1-14.
- Kaewphet, Ruengsak, & Wanjang, Sisikkka. (2019).
Management of cultural tourism areas in Khemarak.
Ubon Ratchathani (การจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวในมิติ
วัฒนธรรมเมืองปลายแดนเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี).
Journal of MCU Social Science Review, 8(1):
252-262.
- Khan, A. R. (2016). Policy implementation: Some
aspects and issues. **Journal of Community Positive
Practices**, 16(3): 3-12.
- Khemarat Subdistrict Municipality. (2021). **Development
Plan (แผนการพัฒนา)**. [Online]. Retrieved March
10, 2024 from <https://shorturl.asia/oPqQk>
- Magalhães, C. D., & Carmona, M. (2006). Innovations
in the management of public space: Reshaping and
refocusing governance. **Planning Theory and Practice**,
7(3): 289-303.
- Manazir, S. H. (2023). Reimagining public policy
formulation and analysis: A comprehensive
theoretical framework for public policy. **Discover
Global Society**, 1: 16.
- Pradipasena, Arparat, & Khottaphat, Puttaporn. (2022).
Development of community potential in service
management to support new normal tourists:
A case study of walking street of Khemarat
Community, Ubon Ratchathani Province (การพัฒนา
ศักยภาพชุมชนในการจัดการบริการเพื่อรองรับ
นักท่องเที่ยวรูปแบบชีวิตวิถีใหม่ กรณีศึกษาถนนคนเดิน
ชุมชนเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี). **Humanities and
Social Sciences Journal, Ubon Ratchathani
Rajabhat University**, 13(2): 194-211.
- Recchi, S. (2021). Informal street vending: A comparative
literature review. **International Journal of Sociology
and Social Policy**, 41(7/8): 805-825.
- Said, M., & Tempels, B. (2023). Challenges in managing
public space: Insights from public space management
practice. **Journal of Environmental Planning and
Management**, 2023, 1-20.
- Salawu, I. A. (2023). The elite theory in the context of public
policy making. **International Journal of Emerging
Multidisciplinaries: Social Science**, 2(2): 1-6.
- Salvador, M., & Sancho, D. (2021). The role of local
government in the drive for sustainable development
public policies: An analytical framework based on
institutional capacities. **Sustainability**, 13(11): 5978.
- Shayan, N. F., Mohabbati-Kalejahi, N., Alavi, S., & Zahed,
M. A. (2022). Sustainable Development Goals (SDGs)
as a framework for corporate social responsibility
(CSR). **Sustainability**, 14(3): 1222.
- Sukkasame, S. (2019). Collaborative community design
processes in rural and urban settlements in Thailand.
**Nakhara: Journal of Environmental Design and
Planning**, 17(1): 71-80.
- Thapa, I. (2020). **Local Government: Concept, Roles
and Importance for Contemporary Society**.
Kathmandu: Public Administration Campus, Tribhuvan
University, Nepal.

Udomkerdmongkol, M., & Chalernpao, N. (2024). **Thai Agricultural Sector: From Problems to Solutions**. United Nations, Thailand. [Online]. Retrieved May 26, 2024 from <https://thailand.un.org/en/103307-thai-agricultural-sector-problems-solutions>

Vazquez, S. A., Madureira, A. M., Ostermann, F. O., & Pfeffer, K. (2024). Challenges and opportunities of public space management in Mexico. **Cities**, 146: 104743.